

Linköpings universitetsbibliotek idag

- Vallabiblioteket i Studenthuset på Campus Valla i Linköping
- Medicinska biblioteket på Universitetssjukhuset i Linköping
- Campus Norrköpings bibliotek
- Byggmästare John Mattsons bibliotek vid Malmstens LiU, Campus Lidingö
- Boksamlingarna består av runt 400.000 tryckta böcker och nästan lika många e-böcker
- Drygt 80 personer jobbar på LiUB

Anteckningar sida 1a)

- Efter KB:s beslut i nov 2008 så valde framför allt många universitets- och högskolebibliotek att snabbt anpassa sig och följa KB:s beslut.
- En aspekt som snabbt blev uppenbar runt om i landet var problemet med klassifikationens koppling till hylluppställningen. En fråga som jag anser att KB hade underskattat betydelsen av. Många bibliotek ställde upp sina samlingar efter SAB-systemet. Vad betyder övergången för den praktiska organisationen av samlingarna i biblioteksrummen? Först fanns en utbredd bild av att det gick att i hyllorna blanda böcker märkta med SAB-koder och böcker märkta med DDK-koder. Men efter närmare utredande visade det sig praktiskt taget omöjligt och bibliotek runt om i landet har kommit fram till olika lösningar på problemet.
-
- **Så här gjorde vi på Linköpings universitetsbibliotek: Men först: på bilden här så ser ni i bakgrunden det nya Studenthuset som vi flyttade in i 2019 samt lite basfakta om LiUB idag.**
- Beslutade redan tidigt 2009 om övergång. Numera tre bibliotek (då fyra) på tre campus i Norrköping och Linköping, samt ett bibliotek vid Carl Malmstenutbildningen på Lidingö. Relativt ungt universitet, biblioteket valde redan från starten att ha stora öppna samlingar, i princip inga böcker i magasin på den tiden. Böckerna var uppställda enligt ett mycket finfördelat SAB-system, för att på så sätt möjliggöra "hyll-browsing".

Anteckningar sida 1b)

- Vi i vår organisation var på det klara med att när det gällde att lära sig själva klassifikationsarbetet så var vi i gott sällskap inom Libris-kollektivet. Vår nöt att knäcka var hylluppställningen.
- Brett sammansatt grupp fick i uppdrag att ur ett användarperspektiv presentera alternativa lösningar för LiUB:s bokuppställning efter övergång från SAB till Dewey-klassning. Efter ca ett års utredande och diskuterande landade biblioteksledningens beslut i fortsatt arbete med hylluppställning i två sviter (de nya böckerna enligt Dewey, de gamla SAB-uppställda böckerna tätpackade, men med tydlig ambition att flytta böcker från den gamla till den nya) och framtagande av hylluppställningsschema för Dewey-sviten. Medskick om så lite finfördelning som möjligt.
- Varför valde vi inte uppställning på fullständiga klassifikationskoder?
  - Vi ville hålla ihop områden som annars skulle bli utspridda
  - Vi ville ha tydligare ämnesgrupperingar
  - Vi ville att det skulle vara enkelt att sätta upp och sortera böckerna
  - Vi ville värna om möjligheten att "hyll-browsa"
- Vi hade en stor del av **2010** på oss för arbetet med ny hylluppställning, gallring, lokalplanering och mätning och inte minst förankring bland personalen. Vi hade också KB personal på plats som gav oss en veckolång kurs i klassifikation enligt Dewey.

Bibliotekets hylluppställningssystem

000 Allmänt

004–006 Datavetenskap

100 Filosofi och psykologi

200 Religion

300 Samhällsvetenskaper

320 Statsvetenskap

330 Nationalekonomi

340 Juridik

370 Utbildning och pedagogik

400 Språkvetenskap

500 Naturvetenskap och matematik

600 Teknik

610 Medicin

650 Företagsledning och PR

700 Konst, musik, film, lek, idrott

800 Litteraturvetenskap

900 Historia och geografi

Anteckningar sida 2

- Hylluppställningen: tog vi oss an från flera håll. Bilden visar del av den information vi idag har på webben om hylluppställningen. Kontaktbibliotekarierna (vi hade det systemet då) var involverade och gav synpunkter på behoven inom sina områden och vi tittade på vilka områden som var viktiga för LiU. Vi utgick också från befintliga SAB-signum, pratade om vilka vi inte behövde "ta med oss" i det nya. Vi mätte hur stora olika avdelningar var. Vi försökte hitta rimliga "översättningar/konverteringar" till vad vi behövde. Kompromisser gjordes, utkast granskades om och om igen. Vi hade utbyte med andra svenska bibliotek som "slet" med samma frågor.

Indelning av politiska förhållanden

Linköpings universitetsbibliotek
Hyllsigneringsschema för böcker

2021-09-14

320 – Statsvetenskap			
320	Statsvetenskap	Political science	
320.5	Politiska ideologier	Political ideologies	
320.9	Politiska förhållanden	Political situation and conditions	
320.94	Politiska förhållanden i Europa	Europe: politics and government	Hit allt som rör europeiska förhållanden (utom svenska) under 320–324, 326 och 328
320.9485	Politiska förhållanden i Sverige	Sweden: politics and government	Hit allt som rör svenska förhållanden under 320–324, 326 och 328. Till exempel svenska partier
325	Internationell migration och kolonisering	International migration and colonialization	
327	Internationella relationer	International relations	

Anteckningar sida 3

- Det har lett till ett uppställningsschema med mycket kommentarer och hänvisningar. Bilden visar ett exempel från 320 Statsvetenskap, där vi under Politiska förhållanden vill skilja ut/hålla ihop Europa och även Sverige, till vänster en hyllgavelskylt och till höger ett utsnitt ur uppställningsschemat där man ser exempel på kommentarer.
- Men mycket blev ändå "torrsim" med tanke på våra då begränsade kunskaper och erfarenheter av Deweyssystemet. Det nya uppställningsschemat ledde till att vi gick från drygt 1000 SAB-koder till knappt 500-DDK-koder.

Exemplet religion

SAB hyllsigneringsschema

c	Religion
c:d	Religionsfilosofi
cb	Bibelutgåvor
cc	Exegetik och litteratur om bibeln
ce	Dogmatik och symbolik
cf	Teologisk etik
cg	Praktisk teologi
ch	Gudstjänsten
ci	Uppbyggelselitteratur
cj	Kyrkohistoria
cjz	Kyrkohistoria: särskilda personer
ck	Kristna samfund
cl	Kristen mission
cm	Religionshistoria
cmdb	Judendom
cmdd	Islam
cn	Moderna religionsbildningar

DDK hyllsigneringsschema

200	Religion
200	Religionsundervisning
210	Religionsfilosofi
220	Bibelvetenskap
230	Kristendom (<i>Hit även böcker klassade 240, 250 & 260</i>)
270	Kristendomens historia
290	Religionshistoria
294.3	Buddism
294.5	Hinduism
296	Judendom
297	Islam

Anteckningar sida 4

- Vissa avdelningar passade vi på att tänka nytt kring: Religion är en sådan. Bilden visar hur det såg ut i SAB med den stora mängden hyllsignum för av kristendom och hur vi gjort i DDK med en stramare indelning men även med egna hyllsignum för Buddhism och Hinduism.
- Så här i efterhand och med facit i hand så har vi sett att en del avdelningar blivit väldigt stora, några har blivit väldigt små (några har vi avskaffat). Ganska tidigt fick vi revidera en del avdelningar på medicinområdet. Senast för ett par år sedan bröt vi ut Socialt arbete (361.3) ur Sociala problem och sociala tjänster (360). Helt enkelt ett praktiskt behov utifrån att vi har Socionomutbildningen vid LiU.

Vad är det som händer i våra bibliotek?

Vi byter från SAB till Dewey!

Det innebär att biblioteket framöver kommer att sortera böckerna efter siffror istället för bokstäver.

Övergången kommer att ta tid. Vi ber om överseende med om det blir lite rörigt.

Linköpings universitetsbibliotek
www.bibl.liu.se

Bild: Britt Forssmed

Deweysystemet

Systemet indelar världens alla ämnen i tio huvudgrupper:

- 000 Allmänt
  - 004-006 Datavetenskap
- 100 Filosofi & psykologi
- 200 Religion
- 300 Samhällevetenskaper
- 370 Utbildning & pedagogik
- 400 Språkvetenskap
- 500 Naturvetenskap & matematik
- 600 Teknik
  - 610 Medicin
- 700 Konst, musik, film, lek idrott
- 800 Litteraturvetenskap
- 900 Historia & geografi

www.bibl.liu.se/dewey

Bokstäver blir siffror
i ny samling

Dewey Decimal Klassifikation

Linköpings universitet

Anteckningar sida 5

- **2011 gick vi ut hårt!** Alla nya böcker klassificerades och ställdes upp enligt DDK.
- Det innebar också att återlämnade böcker, kurslitteratur och referensböcker gjordes om i rätt hög takt. En projektbudget på 1,2 miljoner möjliggjorde bl a två projektanställda bibliotekariéer på heltid under hela året. Det kompletterades med schema för många ur ordinarie personal för att delta i arbetet. Peppande veckovis statistik lades ut som visade hur den gradvisa förskjutningen av samlingarna framskred på våra olika bibliotek.
- Dewey-samlingen frontades närmast biblioteksentréerna, SAB tätpackades längre in, ett fortlöpande arbete.
- Orienteringen i samlingarna kom att underlättas av att vi samtidigt sjösatte en kartfunktion, d v s länkar från posterna i katalogen till kartor över rätt hyllområde i biblioteken. Reaktionerna på att behöva titta efter böcker i ett visst ämne i två olika samlingar blev inte så problematiska som vi befarade (det är i alla fall så jag minns det nu). Vi hade informationskampanjer via hemsidor och TV-monitorer, med roll-ups, tryckta bokmärken mm. Bilden visar exempel på info-material: roll-up och bokmärken.
- Vid slutet av 2011 var ca 10% av UB:s böcker uppställda enligt DDK. Under 2012 hade vi mindre extra resurser. Resultatet i slutet av det året var att ca 20% av UB:s böcker var uppställda enligt DDK. Vi övergick från att göra om återlämnade böcker till att mer selektivt göra om böcker utifrån användningsstatistik och bibliotekariebedömning. Vi har fortfarande material som är undantaget från Dewey-uppställningen: tidskrifterna, skönlitteraturen, läromedel, specialsamlingar, hela Malmstensbiblioteket.